

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Μη υποχρεωτική η προσθήκη ηλεκτρονικού κυκλώματος (RFID τσιπ) στις νέες ταυτότητες και άλλες διατάξεις»Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με την με αρ. 8200/0-297647/2018 ΚΥΑ των αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών του ΣΥΡΙΖΑ, ορίστηκαν τα σχετικά με την έκδοση νέων δελτίων ταυτοτήτων για τους Έλληνες πολίτες. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 της ανωτέρω ΚΥΑ, τα νέα δελτία ταυτότητας θα περιλαμβάνουν:

1. Τη Ζώνη Οπτικής Εξέτασης (Visual Inspection Zone - VIZ),
2. Τη Μηχανικώς Αναγνώσιμη Ζώνη (Machine Readable Zone - MRZ) και
3. Το ενσωματωμένο ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης μη επαφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έγγραφο 9303 του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (International Civil Aviation Organization - ICAO) για τα μηχανικώς αναγνώσιμα ταξιδιωτικά έγγραφα. Δηλαδή ένα ηλεκτρονικό κύκλωμα (τσιπ τύπου RFID), το οποίο θα διαβάζεται από τα ανάλογα μηχανήματα από απόσταση, χωρίς επαφή. Στο τσιπ αυτό θα ενσωματώνονται κρίσιμα βιομετρικά στοιχεία του πολίτη, τα οποία αποτελούν αυστηρά προσωπικά του δεδομένα και όχι μόνο.

Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου οριζόταν αρχικά ότι, στο ενσωματωμένο ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης (RFID τσιπ), θα αποθηκεύονται φωτογραφία του κατόχου σε ψηφιακή μορφή, τα στοιχεία της Μηχανικώς Αναγνώσιμης Ζώνης του δελτίου (MRZ), τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθώς και επώνυμο πατέρα, επώνυμο μητέρας, ύψος του κατόχου (μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας), ο Δήμος εγγραφής και ο αριθμός δημοτολογίου και ο τόπος έκδοσης του δελτίου.

Με την με αρ. 8200/0-181621/14 Μαΐου 2019 ΚΥΑ της Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Αναπληρωτή Οικονομικών, πάλι του ΣΥΡΙΖΑ, τροποποιήθηκε η αρχική ανωτέρω ΚΥΑ στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 ως εξής: «Στο ενσωματωμένο ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης, αποθηκεύονται φωτογραφία του κατόχου σε ψηφιακή μορφή, τα στοιχεία της Μηχανικώς Αναγνώσιμης Ζώνης του δελτίου (MRZ) και δύο (2) δακτυλικά αποτυπώματα των δεικτών και των δύο χεριών του αιτούντος. Σε περίπτωση μόνιμης ή προσωρινής αδυναμίας λήψης δακτυλικού αποτυπώματος δείκτη, λαμβάνεται κατά σειρά αποτύπωμα του αντίχειρα, μέσου ή παράμεσου του ιδίου χεριού, ενώ στην περίπτωση μόνοχειρα λαμβάνεται αποτύπωμα και δεύτερου δακτύλου από το υπάρχον χέρι, με την ίδια ως άνω σειρά. Η μόνιμη ή προσωρινή αδυναμία λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων, πέραν των περιπτώσεων εμφανούς ακρωτηριασμού, αποδεικνύεται με ιατρικό πιστοποιητικό, το οποίο φέρει την υπογραφή ιατρού αντίστοιχης ειδικότητας με την πάθηση που βεβαιώνεται. Επιπλέον, στο ως άνω ηλεκτρονικό μέσο αποθηκεύονται το επώνυμο πατέρα, επώνυμο μητέρας, το ύψος του κατόχου (μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας), ο Δήμος εγγραφής, ο αριθμός δημοτολογίου και ο τόπος έκδοσης του δελτίου, ενώ θα δύναται να αποθηκευτούν τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εάν αποφασισθεί να συμπεριληφθούν στο εν λόγω μέσο.»

Δηλαδή ήρθε πάλι ο ΣΥΡΙΖΑ και πρόσθεσε επιπλέον τα δύο δακτυλικά αποτυπώματα στο τσιπ, καθώς και τη δυνατότητα πλέον να αποθηκευτούν και τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Δηλαδή στοιχεία που απαιτούνται για τις συναλλαγές με το δημόσιο, ασφαλιστικούς οργανισμούς κ.λπ..

Στη συνέχεια, το 2019, εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1157 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20-6-2019 για την ενίσχυση της ασφάλειας των δελτίων ταυτότητας των πολιτών της ΕΕ κ.λπ., ο οποίος προβλέπει περίπου ότι και η ανωτέρω προηγηθείσα χρονικά ελληνική ΚΥΑ (!). Ωστόσο, ο Κανονισμός αυτός δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη της ΕΕ να θεσπίσουν δελτία ταυτότητας, όταν αυτά δεν προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία. Προβλέπει επίσης ότι, στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος επιλέξει να προσθέσει και άλλα στοιχεία στο τσιπ για δική του χρήση, αυτά θα πρέπει να είναι εντελώς ξεχωριστά από τα βιομετρικά δεδομένα (ψηφιακή φωτογραφία και δακτυλικά αποτυπώματα) ή να περιέχονται σε δεύτερο τσιπ.

Ακολούθως και κατόπιν προσφυγής πολιτών στο ΣτΕ εναντίον της ανωτέρω ΚΥΑ (ήτοι της 8200/0-297647/2018 ΚΥΑ των αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως αυτή τροποποιήθηκε), εκδόθηκε η με αρ. απόφ. ΣτΕ 7μ 2388/2019, η οποία ακύρωσε την ανωτέρω ΚΥΑ κατά το σημείο που προβλέπει ότι στο τσιπ (ή σε ξεχωριστό φυσικά τσιπ) θα μπορούν να περιέχονται και «τα στοιχεία που απαιτούνται για τις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης», δεδομένου ότι αυτά τα στοιχεία δεν αποτελούν στοιχεία της ταυτότητας του προσώπου.

Τελικά ήρθε η κυβέρνηση της ΝΔ το 2023 και με την με αρ. 8200/0-109568/2023 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, έκανε τροποποίηση της αρχικής ΚΥΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και το μόνο που έκανε στην ανωτέρω παράγραφο 4 του άρθρου 3 ήταν να αντικαταστήσει το τελευταίο εδάφιο αυτής ως εξής: «Επιπλέον, στο ως άνω ηλεκτρονικό μέσο αποθηκεύονται το επώνυμο πατέρα, επώνυμο μητέρας, ο Δήμος εγγραφής, ο αριθμός δημοτολογίου και ο τόπος έκδοσης του δελτίου, ενώ θα δύναται να αποθηκευτούν τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εάν αποφασισθεί να συμπεριληφθούν στο εν λόγω μέσο.» Δηλαδή, επιμένει και η ΝΔ στην πρόσθεση στο τσιπ στοιχείων που απαιτούνται για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, παρά την ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ.

Από όλα τα ανωτέρω παρατηρούμε ότι τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ όσο και η ΝΔ επιμένουν, όχι μόνο στην ύπαρξη του ηλεκτρονικού κυκλώματος (RFID τσιπ), επί των νέων ταυτοτήτων, αλλά και να προσθέσουν όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία του Έλληνα πολίτη πάνω σ' αυτό το ηλεκτρονικό κύκλωμα.

Δεδομένου όμως: α) της προηγούμενης εμπειρίας του ελληνικού λαού από την κυβέρνηση των παρακολουθήσεων της ΝΔ, β) της δυνατότητας διάφορων συσκευών να αναγιγνώσκουν χωρίς επαφή τα προσωπικά δεδομένα του ηλεκτρονικού κυκλώματος που θα υπάρχει στις νέες ταυτότητες, γ) της άγνωστης απόστασης από την οποία θα μπορούν να διαβάζονται τα προσωπικά δεδομένα από το ηλεκτρονικό κύκλωμα (τσιπ) και ανάλογα με το είδος και τις δυνατότητες του μηχανήματος ανάγνωσης δ) της εν λευκώ εξουσιοδότησης προς την κυβέρνηση να έχει τη δυνατότητα, παρά την ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ, να αποθηκεύει τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, κάτι που θέτει στον κίνδυνο αξιοποίησης από τρίτους, κρίσιμων προσωπικών δεδομένων σε βάρος της ελευθερίας και της ζωής του ανθρώπου, ε) της ανάθεσης του όλου έργου σε ιδιωτική εταιρία και όχι σε δημόσια υπηρεσία, η οποία εταιρία προφανώς και θα έχει τη δυνατότητα να μπορεί

να διαβάζει αυτά τα δεδομένα ή να τοποθετήσει στο τσίπ άγνωστα στοιχεία, στ) της δυνατότητας ηλεκτρονικών συσκευών που μπορούν να εντοπίζουν και να διαβάζουν ηλεκτρονικά κυκλώματα από μεγάλες αποστάσεις, ακόμα και μέσω του κινητού τηλεφώνου, που θα φέρει επάνω του ή στο χώρο του ο πολίτης, ζ) της πανθομολογούμενης ευκολίας με την οποία, διάφοροι χάκερς θα μπορούν να παρέμβουν σε αυτά τα ηλεκτρονικά κυκλώματα (τσίπ) και να αποσπούν τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών, η) της δυνατότητας να χρησιμοποιηθεί αυτό το ηλεκτρονικό κύκλωμα (τσίπ), με κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία, ως σημείο εντοπισμού του ατόμου που θα το φέρει μαζί του, θ) της υποψίας ότι ενδέχεται, είτε η επιρρεπής στις παρακολουθήσεις κυβέρνηση της ΝΔ, είτε η ανάδοχος ιδιωτική εταιρία, να προσθέσουν στο ηλεκτρονικό κύκλωμα της ταυτότητας (τσίπ) κρυφά στοιχεία, σε βάρος του ατόμου και των ελευθεριών του, για όλους αυτούς, αλλά και πολλούς άλλους λόγους (προς αποφυγή λεπτομερούς αναφοράς), θα πρέπει να υπάρξει σχετική νομοθετική παρέμβαση και ρύθμιση, ώστε να παρέχεται στον πολίτη η ελευθερία επιλογής. Να έχει δηλαδή τη δυνατότητα ο πολίτης, να επιλέξει αν θέλει να φέρει στην αστυνομική του ταυτότητα αυτό το ηλεκτρονικό κύκλωμα (τσίπ) ή δεν το θέλει. Δεν μπορεί να εξαναγκάζεται, ο νομοταγής άνθρωπος, να δέχεται, δια της κρατικής βίας, πράγματα που δεν θέλει, ωσάν να είναι κατάδικος που θα πρέπει να φέρει «ηλεκτρονικό βραχιολάκι».

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα που ανακύπτει είναι το θρήσκευμα. Η Ελλάδα είναι Ορθόδοξη Χριστιανική χώρα, η δε συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι και θέλουν να αναγράφεται στην ταυτότητά τους το θρήσκευμά τους. Όμως, αυτό δεν θα περιέχεται στις νέες ταυτότητες και είναι ένα θέμα που ενοχλεί τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Γι' αυτό και πρέπει να εναπόκειται στην ελεύθερη επιλογή του ανθρώπου η αναγραφή ή μη του θρησκειώματός του στις νέες ταυτότητες.

Τέλος, υποτίθεται ότι οι νέες ταυτότητες με το ηλεκτρονικό τσίπ εκδίδονται γιατί είναι ασφαλείς. Αυτό μας λέει ο ανωτέρω Κανονισμός της ΕΕ και η ανωτέρω ΚΥΑ. Αν όμως ήταν πραγματικά ασφαλείς, το πρώτο πράγμα που θα σκέφτονταν οι κυβερνήσεις της ΕΕ, θα ήταν να στηριχθούν πάνω τους τραπεζικές συναλλαγές, καθώς και ηλεκτρονικές ψηφοφορίες για βουλευτικές εκλογές και δημοψηφίσματα. Όμως κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει, που σημαίνει ότι οι νέες ταυτότητες είναι ανασφαλείς για το σύστημα και έγιναν για άλλους λόγους, πέραν της ασφάλειας φυσικά, που έχουν να κάνουν με τον έλεγχο των ανθρώπων.

Αθήνα, 30 Αυγούστου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπέλογλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Μη υποχρεωτική η προσθήκη ηλεκτρονικού κυκλώματος (RFID τσιπ) στις νέες ταυτότητες και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1

Τροποποίηση της με αρ. 8200/0-297647/2018 ΚΥΑ των αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως αυτή τροποποιήθηκε και της με αρ. 8200/0-109568/2023 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη

1. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, οι Έλληνες πολίτες μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα για τη νέα ταυτότητά τους που θα εκδοθεί: α) την τοποθέτηση ή μη επί της ταυτότητάς τους, ηλεκτρονικού κυκλώματος RFID τσιπ και β) την αναγραφή ή μη του θρησκειώματος επί της ταυτότητάς τους.

2. Σε κάθε περίπτωση δεν θα αναγράφονται στις νέες ταυτότητες, τα στοιχεία των πολιτών που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 της με αρ. 8200/0-297647/2018 ΚΥΑ των αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως αυτή τροποποιήθηκε, καταργείται.

Άρθρο 2**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Αυγούστου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπέλογλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας